

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๘-๔๐/๒๕๕๒

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ประกาศนาคาการแห่งประเทศไทย และประกาศของธนาคารพาณิชย์ซึ่งออกตามประกาศนาคาการแห่งประเทศไทย ที่ให้คิดดอกเบี้ยได้เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี ขัดต่อกฎหมายและรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ หรือไม่ (กรณีของ นายสมชาย ชัยศรีชวลา บริษัท ฟินิจสมบัติ จำกัด นายแดง สว่างศรี เป็นผู้ร้อง รวม ๓ คดี)

ศาลยุติธรรมมีคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาสำนวนคดีที่ศาลส่งมาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ตามคำร้อง ซึ่งผู้ร้องอ้างว่า ขัดต่อกฎหมายและรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ ดังนี้

(๑) ศาลแพ่งกรุงเทพใต้มีคำร้องเป็นหนังสือ ที่ ยธ ๐๒๕๑/๖๒๐๐๕ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ ส่งสำนวนคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๖๑๕๑/๒๕๕๑ ระหว่างธนาคารกรุงเทพ ฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) โจทก์ กับนายสมชาย ชัยศรีชวลา จำเลย และหนังสือที่ ยธ ๐๒๕๑/๐๕๕๐๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๒ ส่งสำนวนคดีแพ่ง หมายเลขดำที่ ๒๗๑๗๓/๒๕๕๑ ระหว่างธนาคารกรุงเทพ ฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) โจทก์ กับบริษัท ฟินิจสมบัติ จำกัด กับพวก จำเลย

(๒) ศาลจังหวัดสุพรรณบุรีมีคำร้องเป็นหนังสือ ที่ ยธ ๐๒๐๐.๗๐๕/๒๗๘๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ส่งสำนวนคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๘๗๒/๒๕๕๑ ระหว่างธนาคารกรุงไทย จำกัด โจทก์ กับนายแดง สว่างศรี จำเลย

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

(๑) สำนวนคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๖๑๕๑/๒๕๕๑ ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงเทพ ฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้อง/นายสมชาย ชัยศรีชวลา เป็นจำเลยต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ ในข้อหาหรือฐานความผิดบัญชีเดินสะพัด กู้ยืม ตัวเงิน บังคับจำนอง ให้จำเลยชำระเงิน ๓๔๓,๐๖๕,๖๑๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปี จากต้นเงิน ๑๔,๕๔๕,๗๘๗.๕๔ บาท, ๑๘๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท และ ๑๗,๖๕๔,๐๖๓.๕๕ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น

ผู้ร้องมีคำร้องลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ อ้างว่า การที่ผู้ถูกร้องคิดดอกเบี้ยจากผู้ร้อง ในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปี เป็นการคิดดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ด้วย

(๒) สำนักงานคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๗๑๓๓/๒๕๕๑ ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงเทพ ฯ พาณิชยการ จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้อง/บริษัท ฟินิจสมบัติ จำกัด กับพวก เป็นจำเลย ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๑ ในข้อหาหรือฐานความผิด ผิดสัญญา ตั๋วสัญญาใช้เงิน คำประกัน ค่าเสียหาย ให้จำเลยร่วมกันหรือแทนกันชำระเงินจำนวน ๓๕,๓๓๓,๔๔๕.๘๕ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๒๓,๑๐๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น

ผู้ร้องมีคำร้องลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๒ อ้างว่า การที่ผู้ถูกร้องคิดดอกเบี้ยจากผู้ร้อง ในอัตราร้อยละ ๒๕ ต่อปี เป็นการคิดดอกเบี้ยตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ด้วย

(๓) สำนักงานคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๘๓๒/๒๕๕๑ ผู้ถูกร้อง/ธนาคารกรุงไทย จำกัด เป็นโจทก์ฟ้องผู้ร้อง/นายแดง สว่างศรี เป็นจำเลย ต่อศาลจังหวัดสุพรรณบุรี เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๑ ในข้อหาหรือฐานความผิด กู้เบิกเงินเกินบัญชี บังคับจำนอง ให้จำเลยชำระหนี้เบิกเงินเกินบัญชี ๑,๑๑๗,๕๑๔.๒๐ บาท และดอกเบี้ยถึงวันฟ้องอีก ๑๘,๐๗๕.๕๕ บาท รวมเป็นเงิน ๑,๑๓๕,๕๘๙.๗๕ บาท และชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๐.๒๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๑๑๗,๕๑๔.๒๐ บาท นับแต่วันฟ้องไปจนกว่าจะชำระหนี้ให้โจทก์เสร็จสิ้น

ผู้ร้องมีคำร้องลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ อ้างว่า การที่ผู้ถูกร้องคิดดอกเบี้ยจากผู้ร้อง ในอัตราร้อยละ ๒๐.๒๕ ต่อปี เป็นการคิดดอกเบี้ยเอาเองโดยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยมิได้รู้เห็น อีกทั้งมิได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาและเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้ร้อง อันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๐ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ด้วย

เนื่องจากคดีทั้งสามดังกล่าวข้างต้นมีข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายเป็นอย่างเดียวกัน ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยร่วมกัน

โดยที่เป็นปัญหาข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเพียงพอที่จะพิจารณา วินิจฉัยคดีได้ ไม่จำเป็นต้องแสวงหาพยานหลักฐานอื่นใดอีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- (๑) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๒๖๔
- (๒) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔
- (๓) พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๔
- (๔) พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๓

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีเหล่านี้ หรือไม่

คำวินิจฉัย

คดีดังกล่าวข้างต้นทั้งสามนี้มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ

(๑) ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยประกาศของธนาคารพาณิชย์ที่อ้างว่า ออกโดย อาศัยอำนาจตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ออกตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือไม่

(๒) พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔ และพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาตรา ๓ หรือไม่

(๓) ประกาศของธนาคารพาณิชย์ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ และ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สามนี้ ศาลรัฐธรรมนูญเคยได้วินิจฉัยแล้วว่า ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ออกตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๒ และประกาศธนาคารพาณิชย์ ที่ออกตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยดังกล่าว มิใช่บทบัญญัติของกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงไม่อยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยให้ ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๒ แล้ว

ส่วนประเด็นที่สองนั้นศาลรัฐธรรมนูญเคยได้วินิจฉัยแล้วว่าพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม
ของสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ขัดต่อกฎหมายซึ่งมีรายละเอียดปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
ที่ ๕/๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๒

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกราย

นายประเสริฐ นาสกุล
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ